



Anna Sitarska

*Zakład Bibliotekoznawstwa, Uniwersytet w Białymstoku*

**RECENZJA "Podręczny katalog publikacji samorządowych". - Wyd. 3.  
- Warszawa : Municipium, 2000 (X), 142 s. - ISBN 83-86691-60-3. - Nakł.  
5 tys. egz.**

**Publikacja w ramach programu "Partnerstwo dla Samorządu Terytorialnego" (LGPP) finansowanego przez USAID**

**Zob. także: <http://www.infoport.pl/bao/wks> <sup>1</sup>**

Rzadki w Polsce gatunek informatora - tzw. quide - przewodnik po wydawnictwach znalazł zastosowanie w rejestrze publikacji przydatnych w pracy samorządów - zalecam go wszystkim osobom zainteresowanym obsługą informacyjną nie tylko jednostek samorządowych, ale pracującym na rzecz społeczności lokalnych w różnych wymiarach ich społecznego funkcjonowania.

Nota wprowadzająca do *Podręcznego katalogu...* kończy się słowami "Odbiorcom ... życzymy zaś, aby jak najlepiej służył w codziennej pracy na rzecz społeczności lokalnych" (s. 4). W istocie jest to książka - przewodnik po książkach, czasopismach i bazach danych na CD-ROM, które mogą być przydatne w pracach jednostek samorządowych na wszystkich poziomach struktury terytorialnej kraju. Tym samym *Katalog* może być również bardzo pomocny w bibliotekach i ośrodkach informacji.

Mimo, że jest to już trzecie wydanie *Katalogu...* (z informacji w nocie wstępnej wynika, że pierwsze wydanie było w 1998 r.) recenzentce nie udało się przez katalogi OPAC zidentyfikować żadnego egzemplarza tego informatora w bibliotekach białostockich, wśród których Książnica Podlaska posiada ogólnopolski egzemplarz obowiązkowy. Także internetowa kartoteka *Przewodnika Bibliograficznego*, ani też katalogi Biblioteki Narodowej i Biblioteki Publicznej m. st. Warszawy - nie rejestrują żadnego z trzech wydań *Katalogu* !

Można zatem przyjąć, że *Katalog...* nie jest powszechnie znany i używany w praktyce bibliotekarskiej. A szkoda, bo zawiera wiele ważnych informacji bibliograficznych, które, podobnie jak wiadomości o samym *Katalogu*, mogą być trudne do identyfikacji przez typowe źródła, takie jak bibliografie, czy katalogi biblioteczne. <sup>2</sup> Tytuł *Podręczny katalog ...* nie jest jednoznaczny. Nie jest to bowiem spis publikacji wydanych przez samorządy, ani też prac jedynie na temat samorządów, ale rejestr wszelkiego rodzaju opracowań, które zdaniem Wydawcy mogą być przydatne w działalności samorządowej. Dwa pierwsze wydania (1998, 1999) powstały w ramach zamkniętego w marcu 2001 r. Programu "Partnerstwo dla Samorządu Terytorialnego". Trzecie - recenzowane tutaj wydanie MUNICIPIUM - rejestruje "prawie tysiąc tytułów książkowych i prasowych", wśród których jest około 200 pozycji nowych w stosunku do poprzednich wydań (s. 4 - 5). Zdaniem redaktora Witolda Kalinowskiego "Nie jest to jednak bibliografia przedmiotu, ani kompletny wykaz publikacji samorządowych. Uwzględniamy wyłącznie pozycje dostępne na rynku, albo takie które według deklaracji wydawców ukażą się do końca 2000 r. ... większość z nich można już zamówić pocztą elektroniczną, a wiele przeczytać w Internecie [s. 5 - podkr. rec.].

*Katalog ...* składa się z czterech spisów - dwu głównych: "Książki" i "Czasopisma" oraz dwu pomocniczych: "Lista wydawców czasopism" oraz "Lista wydawców książek i CD".

Najobszerniejszy wykaz "Książki" obejmuje też publikacje na CD-ROMach, a uporządkowany jest w 13-tu działach, zakresowo nierozłącznych. <sup>3</sup> Sprawia to, że niektóre z uwzględnionych publikacji - opisane są wielokrotnie, co zapewne nie jest oszczędne, ale dla użytkowników bardzo wygodne. W obrębie działów opisy identyfikacyjne (tytuł, autor, miejsce i rok wydania, wydawca i dystrybutor) podane są w kolejności alfabetycznej tytułów. Dane bibliograficzne dopełnione są informacją o cenie (z oznaczeniem publikacji bezpłatnych) oraz graficznymi oznaczeniami sposobu dystrybucji (rynek księgarski, sprzedaż wysyłkowa, prenumerata, zamówienia e-mail'owe i internetowe, bd - brak danych pojawia się przy niewielu pozycjach!). Wskaźnik numeryczny przy opisach odsyła do adresowej listy wydawców.

Tradycyjnego bibliografa, ale też użytkownika przywykłego do standardowych haseł wyszukiwawczych, może razić w tej części *Katalogu* brak indeksu autorskiego, który pozwoliłby łatwo zidentyfikować np. prace autorów szczególnie

cenionych i poszukiwanych. Można jednak przy tego rodzaju potrzebach skorzystać z internetowej wersji *Katalogu*, gdzie ta niedoskonałość już nie występuje. Niewątpliwą zaletą spisu *Książki* jest ogarnięcie rejestracją również wydań na CD-ROMach i to nie tylko wersji równoległych w stosunku do publikacji papierowych, ale także edycji wyłącznie w postaci CD. <sup>4</sup>

Nie miejsce w tej recenzji na szersze - merytoryczne oceny doboru materiałów. Warto jednak zaznaczyć narzucającą się refleksję o wyraźnej dysproporcji między doбором do spisów *Książki* i *Czasopisma*. W pierwszym spisie wyraźne jest staranie o wszechstronność materiałów, nie tylko z punktu widzenia tematycznego, ale również poziomu opracowań - od elementarnych standardów i opracowań informacyjnych po rozprawy i syntezy naukowe. Szczególnie bogato reprezentowane są materiały z różnych dziedzin prawa.

Drugi ze spisów *Czasopisma* jest uderzająco skromny, tak pod względem doboru tytułów (około 45), jak i z punktu widzenia sposobu charakteryzowania zarejestrowanych pozycji. Przede wszystkim zaskakuje dobór tytułów. Brak na liście np. czasopism wydawanych przez związki gmin, ale znalazły się takie tytuły, jak np. *"Drzewa Krzewy Park"* wydawane przez Polskie Towarzystwo Chirurów Drzew lub *Eastern Review* T. 3/98: *Religia jako czynnik porozumienia i konfliktów społecznych* i *Przegląd Socjologiczny* Łódzkiego Towarzystwa Naukowego. Niekonsekwentnie podaje się oznaczenia części i lat wydania czasopism (tylko przy nielicznych tytułach), a całkowicie w opisie pominięto miejsce wydania czasopism, choć należy ono do podstawowych identyfikatorów, zważywszy, że czasopisma często mają bardzo podobne tytuły złożone z nazw rodzajowych takich, jak *gazeta*, *biuletyn* itp.

Listy wydawców podają szczegółowe adresy, także elektroniczne oraz numery telefonów i faxów. Na stronach reklamowych znalazł się wydzielony wykaz publikacji MUNICIPIUM - wydawcy recenzowanego *Katalogu*.

Mimo pewnych braków, wynikających zwłaszcza z nieznamomości profesjonalnego warsztatu bibliograficznego, *Podręczny katalog publikacji samorządowych* jest książką informacyjną godną polecenia wszystkim zainteresowanym służbą informacyjną na rzecz społeczności lokalnych.

#### Przypisy:

1. Wskazany powyżej adres jest inny niż zapowiedziany przez wydawcę na s. 5 *Podręcznego katalogu...* (wyd. w październiku 2000 r. ) adres jego internetowej postaci znajdującej się w opracowaniu ([www.wspolnota.org.pl](http://www.wspolnota.org.pl)). Wg informacji z 20 kwietnia b.r. MUNICIPIUM uruchomiło 2 kwietnia b.r. własny portal INFOPORT, który m.in. zawiera stale aktualizowaną, elektroniczną postać recenzowanego *Katalogu*; namawiam do porównań wszystkich zainteresowanych jakościowymi - funkcjonalnymi różnicami między postacią tego typu książkowego informatora a e-informatorem w autentycznie nowej postaci (wiele innych bibliografii elektronicznych, zwłaszcza opracowywanych przez biblioteki, w znacznym stopniu "kopiują" tradycyjne formy, na podobnej zasadzie, jak inkunabuły "naśladowały" książki rękopiśmienne!); dwie postaci recenzowanego *Katalogu...* można uznać za "kliniczny" przykład wpływu formy opracowania informacyjnego na zakres, jakość i perspektywę widzenia "przedmiotu", o których informujemy. To jednak temat na odrębną recenzję!
2. Wydawca *Podręcznego katalogu...* prowadzi wysyłkową dystrybucję swych publikacji; można więc wysłać zamówienie pod adres : MUNICIPIUM S.A. Al. Jerozolimskie 125/127, 02-017 Warszawa; tel. (0-22) 699-71-32, 625-23-32; fax (0-22) 699-71-31, 629-26-33; e-mail: [handlowy@municipium.com.pl](mailto:handlowy@municipium.com.pl); *Katalog* jest chyba bezpłatny - recenzentka otrzymała go dzięki uprzejmości p. Agnieszki Strojek - studentki Uniwersytetu Warszawskiego, która pisząc pracę magisterską związaną z obsługą informacyjną w jednostkach samorządowych niestrudzenie tropi wszelkie formy instytucjonalnych działań informacyjnych na rzecz samorządów.
3. [1] *Ogólna problematyka samorządowa*, [2] *Prawo: legislacja, przepisy, komentarze*, [2] *Administracja: struktury, procedury, pracownicy*, [4] *Zarządzanie strategiczne*, [5] *Zarządzanie finansami: rachunkowość, budżet, podatki*, [6] *Rozwój ekonomiczny*, [7] *Gospodarka przestrzenna, budownictwo, mieszkalnictwo*, [8] *Usługi komunalne*, [9] *Ochrona środowiska*, [10] *Świadczenia publiczne: ochrona zdrowia, pomoc społeczna, edukacja, kultura*, [11] *Partycypacja społeczna, organizacje pozarządowe*, [12] *Samorząd za granicą, współpraca międzynarodowa*, [13] *Doświadczenia lokalne i regionalne*
4. Niestety w niektórych ogniwach bieżącej bibliografii narodowej (np. Bibliografii Wydawnictw Ciągłych) przyjęto zasadę rejestrowania tylko równoległych edycji elektronicznych, co wydaje się rozwiązaniem całkowicie anachronicznym!